

Warunki pracy w województwie lubuskim w 2023 r.

29.08.2024 r.

57

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości

W 2023 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy liczba zatrudnionych ogółem zmniejszyła się w skali roku w mniejszym stopniu niż liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Zmiany te nie wpłynęły jednak znacząco na wskaźnik liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w badanych przedsiębiorstwach, który pozostał na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

Warunki pracy to istotne zagadnienie zarówno z punktu widzenia pracodawcy, jak i pracownika. Odpowiednia identyfikacja czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ich wpływu na osoby zatrudnione są podstawą do podejmowania działań profilaktycznych i prowadzenia odpowiedniej polityki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Ocena stanu i śledzenie zmian w zakresie zagrożeń występujących w środowisku pracy to istotny element służący realizacji zobowiązań pracodawców do zapewnienia warunków pracy zgodnych z obowiązującymi normami.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia

W 2023 r. badaniem dotyczącym warunków pracy w jednostkach zatrudniających 10 osób i więcej w województwie lubuskim objętych było 136,8 tys. osób zatrudnionych (tj. o 12,4% mniej niż w poprzednim roku). W warunkach zagrożenia zatrudnionych było 7,9 tys. osób (tj. o 12,7% mniej), liczonych raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy lub uciążliwością pracy, bądź też zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia stanowili 5,7% ogółu zatrudnionych w jednostkach objętych badaniem (o 0,1 p. proc. mniej niż przed rokiem). Z ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia 18,3% stanowiły kobiety. Było to o 5,0 p. proc. mniej niż przed rokiem.

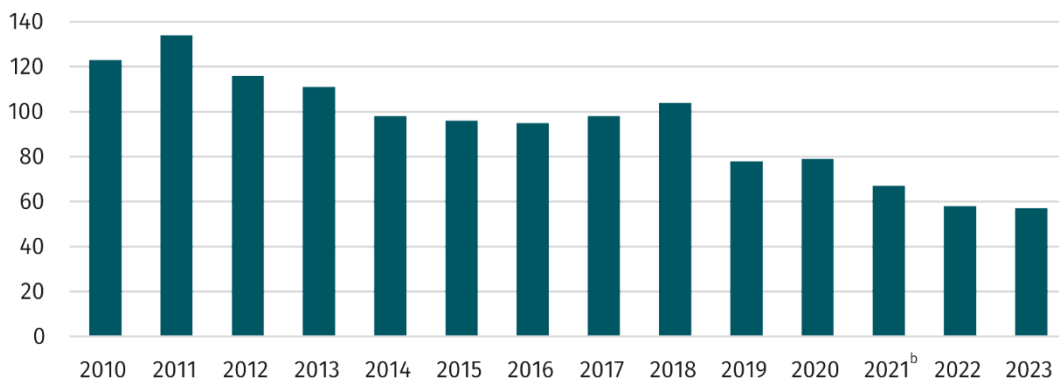
Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń na stanowiskach pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiążą się ściśle z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy, w których mogą wystąpić potencjalne zagrożenia. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w województwie lubuskim stanowili 1,8% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia w kraju, podobnie jak w przypadku województw: opolskiego i warmińsko-mazurskiego. Najmniejszy udział w strukturze zatrudnionych w warunkach zagrożenia w kraju mieli zatrudnieni w województwie podlaskim (1,3%), a największy w województwie śląskim (26,8%).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych

Istotną miarą informującą o skali zatrudnienia w warunkach zagrożenia jest wskaźnik określający liczbę zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem. W 2023 r. w województwie lubuskim liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem wyniosła 57,5 (wobec 57,6 w 2022 r.) W kraju wartość analogicznego wskaźnika wyniosła 64,0. Podobnie jak w 2022 r., najtrudniejsze warunki pracy zanotowano w województwie śląskim, gdzie blisko co siódma osoba pracowała w warunkach zagrożenia (wartość wskaźnika na poziomie 139,1). Natomiast najbardziej bezpieczne warunki pracy odnotowano w województwie mazowieckim, gdzie na pogorszenie stanu zdrowia narażona była co trzydziesta piąta zatrudniona osoba (wskaźnik na poziomie 28,9).

W 2023 r. w województwie lubuskim w warunkach zagrożenia pracowało 7,9 tys. osób

Wykres 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w województwie lubuskim

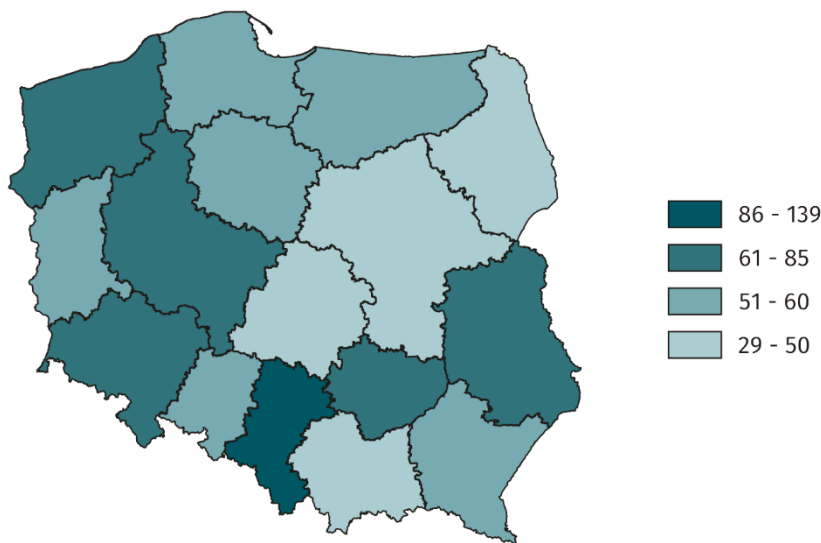
a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. b Od 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie.

W 2023 r. w województwie lubuskim najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia zanotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (102,9 na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w tym rodzaju działalności) oraz w przetwórstwie przemysłowym (102,6). W pozostałych rodzajach działalności wielkość omawianego wskaźnika wyniosła od 1,1 w transporcie i gospodarce magazynowej do 61 w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz 85,8 w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem zanotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca oraz w przetwórstwie przemysłowym

Mapa 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi oraz uciążliwymi dla zdrowia

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracy mogą być narażone na czynniki szkodliwe dla zdrowia związane ze środowiskiem pracy, na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi oraz uciążliwością pracy.

Tablica 1. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
Ogółem	57,5	39,0	6,3	12,2
w tym kobiety	10,5	7,1	1,9	1,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	61,0	15,0	28,2	17,7
Przemysł	99,9	69,1	10,0	20,8
w tym				
przetwórstwo przemysłowe	102,6	70,8	10,7	21,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	85,8	65,2	6,8	13,8
Budownictwo	14,2	12,6	–	1,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	6,8	3,4	1,3	2,1
Transport i gospodarka magazynowa	1,1	1,0	–	0,1
Administrowanie i działalność wspierająca	102,9	68,6	–	34,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ^b	0,7	0,7	–	–

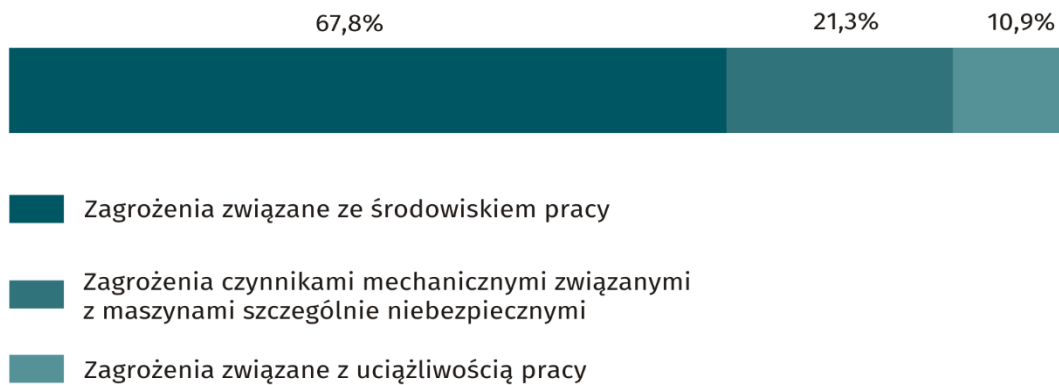
a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. b Tylko dział 86.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy

W województwie lubuskim od wielu lat pracownicy najczęściej narażeni są na czynniki związane ze środowiskiem pracy. W 2023 r. w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy pracowało 5,3 tys. osób (tj. 67,8% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia), w tym 1,0 tys. kobiet (67,3% ogółu kobiet zatrudnionych w warunkach zagrożenia). Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy dotyczyły m.in. narażenia na: działanie substancji chemicznych, pyłów, hałasu, wibracji (drgań mechanicznych), mikroklimatu gorącego lub zimnego, promieniowania, pola elektromagnetycznego oraz czynników biologicznych.

Najwięcej zagrożeń dla zdrowia i życia na stanowiskach pracy spowodowanych było zagrożeniami związanymi ze środowiskiem pracy

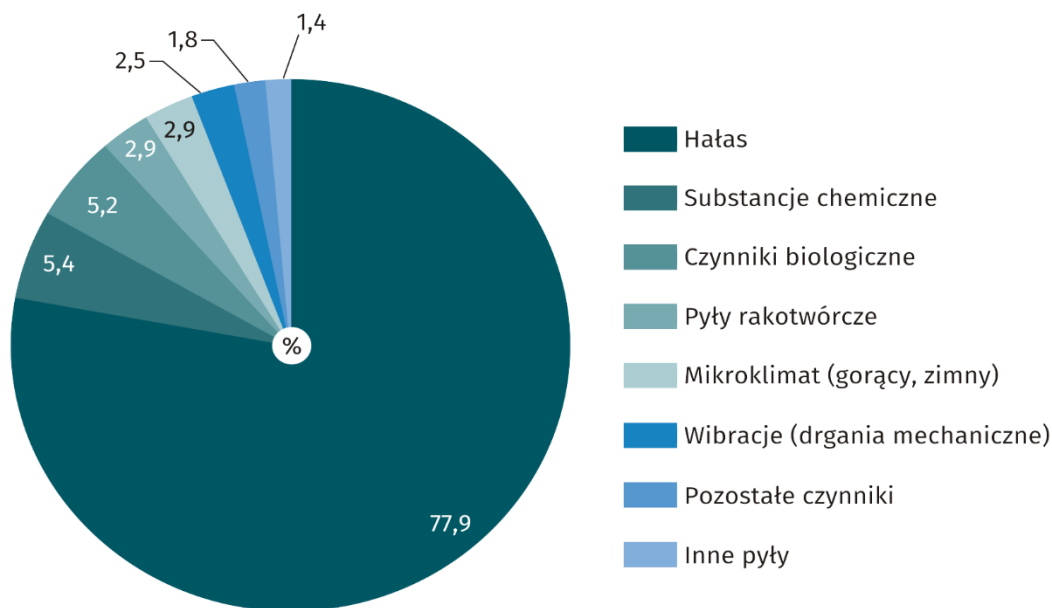
Wykres 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń w 2023 r.

Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas, którym zagrożonych było 4,6 tys. osób (liczonych tyle razy, na ile czynników są narażeni) – grupa ta stanowiła 77,9% zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy. Kolejnymi pod względem częstości występowania czynnikami szkodliwymi były substancje chemiczne, na które narażonych było 0,3 tys. osób (5,4%), a także czynniki biologiczne (0,3 tys., tj. 5,2%).

W 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono 3,5 tys. zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy (tj. o 5,3% więcej niż w poprzednim roku). W tej grupie ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) 1,0 tys. nowych zagrożeń (o 33,6% mniej). Przewaga liczby zlikwidowanych lub ograniczonych nad liczbą ujawnionych lub powstałych zagrożeń na stanowiskach pracy (o 2,5 tys.) świadczy o poprawie warunków pracy.

Wykres 3. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy według czynników zagrożenia w 2023 r.

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi

Na zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 1,7 tys. osób (21,3% zatrudnionych w warunkach zagrożenia), w tym 0,2 tys. kobiet (14,9% kobiet zatrudnionych w warunkach zagrożenia). W grupie tej mieszczą się zagrożenia związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (m.in. pilarkami tarczowymi i taśmowymi, strugarkami, frezarkami, prasami itp.).

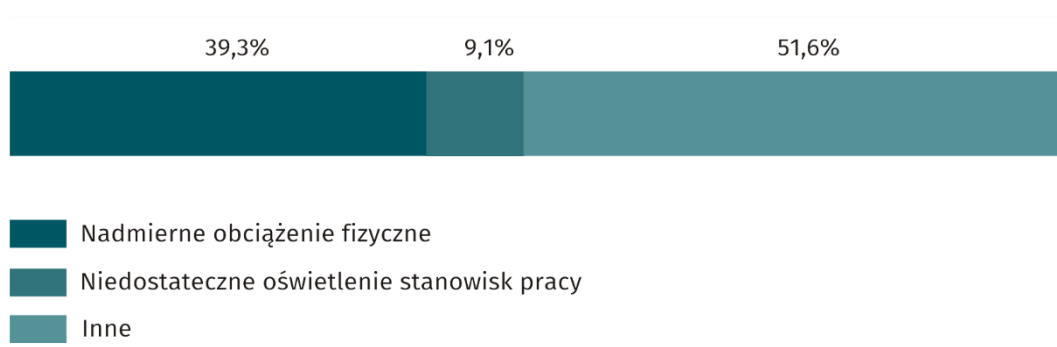
W 2023 r. w grupie czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi zlikwidowano lub ograniczono 0,6 tys. zagrożeń (o 7,6% mniej niż przed rokiem). Jednocześnie odnotowano 0,2 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych (o 43,3% mniej).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanego z uciążliwością pracy

Na zagrożenia związane z uciążliwością pracy narażonych było 0,9 tys. pracowników (w tym 0,3 tys. kobiet) – odpowiednio 10,9% i 17,8% badanych zbiorowości. W grupie tych zagrożeń mieszczą się m.in. nadmierne obciążenie fizyczne, które stanowiło 39,3% wszystkich zagrożeń związanych z uciążliwością pracy oraz niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy, stanowiące 9,1% omawianych zagrożeń. Pracownicy narażeni na oddziaływanie zagrożeń związanych z uciążliwością pracy mogą doświadczać złego samopoczucia lub nadmiernego zmęczenia, przy czym dolegliwości te nie prowadzą do trwałego pogorszenia stanu zdrowia. Wymienione czynniki mogą powodować dużą absencję chorobową i obniżenie wydajności.

W 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono 461 zagrożeń związanych z uciążliwością pracy (o 35,3% mniej w porównaniu z 2022 r.). Jednocześnie stwierdzono 21 zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych (o 92,9% mniej).

Wykres 4. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanych z uciążliwością pracy w 2023 r.

Działania profilaktyczne – ocena i eliminacja ryzyka zawodowego

W omawianym roku przeprowadzono oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach, na których zatrudnionych było 54,0 tys. osób. Ponad połowa tych stanowisk znajdowała się w przemyśle – 58,3%, w tym w przetwórstwie przemysłowym – 53,8%. Dalsze 11,5% stanowisk, dla których przeprowadzono oceny ryzyka zawodowego znajdowało się w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, 11,4% – w transporcie i gospodarce magazynowej, a 8,3% – w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej.

W wyniku oceny wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na stanowiskach, na których zatrudnionych było 41,9 tys. osób (o 24,4% więcej niż w poprzednim roku). Najwięcej przypadków wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego zanotowano w przemyśle (54,0% ogółu), w tym w przetwórstwie przemysłowym (43,5%). W pozostałych sekcjach ich odsetek był zdecydowanie mniejszy, m.in. 11,7% w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej, 11,0% w transporcie i gospodarce magazynowej, 10,4% w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, 6,4% w budownictwie.

Wśród stanowisk pracy, na których w 2023 r. wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 35,4 tys. zastosowano środki ochrony indywidualnej. Środki organizacyjne zastosowano na 15,6 tys. stanowisk, a środki techniczne na 12,9 tys. stanowisk.

Wykres 5. Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego w 2023 r.

Na stanowiskach, na których zatrudnionych było 54,0 tys. dokonano oceny ryzyka zawodowego. Wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe dla 41,9 tys. zatrudnionych

W celu wyeliminowania ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy zastosowano środki techniczne, organizacyjne bądź ochrony indywidualnej

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Dyrektor Roman Fedak
Tel: 68 322 31 12

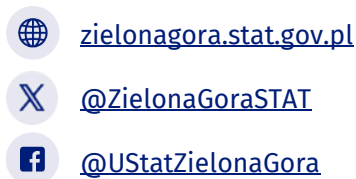
Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami

Tel: 68 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.